

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi-utca SIMON ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

Hirdetmények.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden külső elemek ide intézendők.

Bármentő levelek csak ismert kezekből
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési árt

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ottasábos petitor egyszeri beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyilttár 4 hasábos petitorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklamot magában foglaló
újdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Kedd Augusztus 4.

150. szám.

Fegyver fegyver ellen.

A függetlenségi párt és a 48-as kör elhatározta, hogy a közigazgatási vitát ugyanugy, amint azt a részletes tárgyalásnál megkezdették, tehát az obstrukció módjával, folytatni fogják.

A kormány elnökét jegyzőkönyvi kivonatan értesítették, hogy visszautasítják azt a gavalléros ajánlatát, amely lehetővé tette volna a háznak augusztusi szünetét s amely mellett fön lett volna tartható a parlamenti tárgyalásoknak az obstrukcióba fulladozó szabályos menete.

Szapáry Gyula gróf az augusztusi szünetért, amely leginkább a harcos ellenzékre fért volna rá, csupán annyit kért, hogy a szélsőbal a törvényjavaslat első részét mesterséges gátlás nélkül eresze át. Fejtse ki az első 25—30. §. ellen nézeteit behatóan, igyekezzék a saját véleményét mellett másokban meggyőződést kelteni, ezt mind megtehetik, ha kitünőbb embereiket megbízzák a párt véleményének elmondásával; — de ne feszítsék keresztre az ország türelmét, főlös és a helyzetet semmiben nem tisztázó, csupa szószaporítás és ismétlésekből összetákoltszó beszédek elmondásával s különösen ne vegyék el a parlamenti tanácskozás idejét kettős-hármas névszerinti szavazásokkal.

A törvényjavaslat az első részének letárgyalásával a szélsőbal mit sem veszített volna, mert hisz ott van még 150 paragrafus. Ha érez magában üntudatos erőt a nemzeti akaratnak meggyőződéssel az obstrukció tovább folytatására: hát e százötven szakasz mellett obstrukció egészen addig, amíg a mandátumok le nem járnak.

De az ellenzék többé nem érez magában erőt álláspontját a javaslat ellen azokkal az eszközökkel megvédeni, amelyek még nem teszik értéktelenné magát a parlamentáriumot.

Az utolsó kísérlet, amelyhez a kormányelnök a 48. nagy vívmányának megmentéséért nyult, megtört azon az

öntelt daczon, amelylyel a függetlenségi párt visszautasítván Szapáry gróf ajánlatát, kinyilvánította, hogy semminél egyezménybe nem bocsátkozik. Irányi Dániel pláne nyíltan kimondta, hogy a szélsőbal az őszi ülészakban is folytatni fogja az obstrukciót, tekintet nélkül arra, vajjon van-e nyári szünet, vagy nincs?

Ez az obstrukciónak, mely az alkotmányos tárgyalást lehetetleníti, egyszerűen nyílt proklamálása.

Ez azt jelenti, hogy a szélső ellenzék élére akar állítani minden kérdést; bele akar menni az izgatásokba a szívek gyökeréig; elakítja árasztani a ház tárgyalásait a zavaros és semmit mondó beszédek tengerével; a közadók belfolyó állami jövedelmeket halasztásra és tárgyalás föl- vagy levételre való névszerinti szavazással el akarja pocékolni és lehetetlenné kívánja tenni az alkotmányos kormányzat, hogy ebből a nemzetre válságos zavarok keletkezzenek s a haladás, amely felé az egész ország törvet, meggátoltassék.

A szélső bal nem ismer nemzeti akaratot, a melynek kifejezése a többség. Nem ismeri el a nemzeti erősödés eszméjét és célját, melynek eszközei a közigazgatási javaslatban vannak lerakva.

Csak egyet ismer. Ez a saját gyermekes hatalmi önkénye, melylyel a nemzeti akarat és a többség fölött akar tombolni és dühöngeni. És csak egy célja van.

Nem a vármegyei választási rendszer elvét védelmezi; hanem a kormányt, sőt magát a liberális kormányzat is megbuktatni.

Az utolsó kísérletnek ez a meghiusult, a szélső balnak ez a dacos akaratosságát most már csak azt az egyet vonhatja maga után, hogy a kormány és a többség olyan eszközökhöz nyúljon, amelyekkel az ellenzék önféjűségét megtehető; mert most már nem a burkolt obstrukcióval állanak szemben, hanem a retrorziót kívánó, botor és vakmerő kerékkötővel, amelyet el kell szakítaniunk,

hogy parlamentarizmusunk szabadon működhessek.

Ez eszközök a következők:
Először a kettős hat órai ülésneknek instituílása.

Vagyis a parlament üléseit reggeli nyolcz órától délutáni két óráig és délutáni négy órától esti tíz óráig kell tartani, tehát naponként tizenként órára kiterjeszteni.

Hadd lássuk meg: hány zsákkal telik az ellenzéknek? Meddig fog tartani az „a dicsőséges küzdelem,” amely napról-napra tizenként órára keresztül képes leend új érveket és új tényeket felsorolni a javaslat minden egyes szakasza ellen? Hadd lássuk hát azt az erős akaratot és azt a lelkesedést, amely ilyen tanácskozás elől sem fog megszökni.

Másodszor a permanens ülések létesítése.

Vagyis tanácskozni a közigazgatási javaslat fölött éjjel-nappal mindaddig, amíg letárgyalva nem lesz. A tárgyalás folyamát nem fogja megszakítani más, csak a pénzügyi bizottság költségvetési tárgyalása, a delegációk ideje, a budget vita és néhány legsürgősebb ügy elintézése.

E megszakításokkal a függetlenségi párt csinálhat obstrukciónális vitát, ameddig telik tőle; csinálhat a jövő tavaszig, vagy akkár a jövő nyárig.

A jelen országgyűlés mandátuma több, mint egy évig tart. Majd ki fog tűnni, lesz-e nemcsak ereje, hanem a tiltakozó közvélemény ellen szegzett bátorsága az obstrukció folytatására?

Harmadik volna a legerősebb eszköz, a klotörnek törvényi behozatala. Ez már meg van a francia, angol és olasz parlamentben s annyit jelent, mint a szükségtelen, fölös szavak elmondásának megakadályozása.

A kiabáló és akadékoskodó nyílt obstrukció ime, most ezekkel az eszközökkel néz szembe.

Ha provokálja ezeket a fegyvereket maga ellen, amint péntek esti hatá-

rozatával provokálta is, érezni fogja hatását.

Az ország érdeke minden esetre megkívánja, hogy az ország által annyira óhajtott reformok létesítésének sikerét ne engedje a kormány és a többi egy saját nagyságában tetszelgő reitens kisebbség önző nagyravágása által szétépetni.

Tehát: fegyver fegyver ellen.

Az orosz-francia szövetség.

A „Times” pétervári levelezője egy igen fontos, mindenkit érdeklő jelentést küldött be lapjának, mely kivonatolva így szól:

„A következő fontos értesülést nyertem teljesen megbízható forrásból, — így szól a levelező, — de tekintve annak komoly természetét és azt a tényt, hogy Gervais tenger-nagy egy nyilatkozatát említik a lapok, mely szerint ő nem politikai miszióban jött ide, fenntartással közlöm azt. Igen tekintélyes oldalról megerősítik azokat a részleteket, melyek értesülésben a francia hajóraj látogatásának politikai jelentőségére vonatkoznak. Már jó idő óta értekezések folytak Mohrenheim báró párisi orosz nagykövet és az Elysée között az orosz-francia szövetség létrejöttének alapja iránt.

Gervais tengeragy magával is hozta a tervezetet, mely az így megállapított feltételeket foglalja magában s azok az orosz külügyi, hadügyi és tengerészeti minisztereknek átvizsgálás végett át is adta. Ha az erre vonatkozó tárgyalások befejeztek, az okmányt a három orosz miniszter fogja aláírni, de a csár nem és a szerződés ebben a be nem fejezett állapotban fog hagyatni egész addig, míg a döntő pillanat el nem érkezik. Az utóbbi néhány nap alatt, melyeknek estéin a lakomák és tüntetések következtek egymás után, a francia tengeragy a nap első felét folytonos értekezésekkel töltötte, melyek közt, Giers külügyminiszter, Vannolszky hadügyminiszter és Csicsaceff tengerészeti miniszter között folyt.

Ha ezek véget érnek, a megállapított feltételeket a három miniszter aláírásával látja el, hogy biztosítja a közös működést Franciaországgal szárazföldön és tengeren. Giers külügyminiszter a pétervári francia nagykövet, Laboulaye által felkérte a francia tiszteket kronstadti látogatásuk alkalmával tartózkodjanak a politikai célzásuktól, és egyid-jüleg az orosz tisztek hasonló szigorul

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Költevény a Tompa ünnepélyre.

— Elmondott a Feketehegyen 1891. július 26-án tartott „Tompa emlékünnepély-en” —

A multba visszaérező szívemmel
Olyan rokon vagy bájos völgykebel,
A mint álmodból felébredt a reggel
S reád borul a süri ködlepél;
A zúzó fenyves bánatos zenéje
A könyező-ég, ó ez kell nekem!
S szent tájadalomnak rezz át kinja kéje
Midőn Tompáról zendül énekeim.

Ott látom őt a fenyves erdő mélyén
Hívós patakánál, a mint andalog:
Reá szűrődik az arany verőfény
Lábát csókolják az ezüst habok,
A jó természet kebelét kitarja
Hü gyermekként vigaszonyhél,
De ő csak a hálál nyugalmát várja,
Ez a reménye, vágya egyedül.

Mert hol a balzsam, mely nem volna kész
Annak, kit annyi szenvedés gyötört!
A költő szíve, az a mélyen érző,
Szeretve hívó szíve összetört;
O gyöttrő kin az osztály része gyakran
Annak, ki híven igazán szeret,
A szív vergődik árván elhagyottan,
Es meghasad, de soha nem feled.

Minő szív volt az, a mig körülötte
Virágozék egy boldog kis család,
E kis családot mily híven szeretted,
Mily lángolón szeretted a hazát;
Hogy szenvedett az elnyomott hazával;
Most is, ha halljuk, együtt könyezünk

A honfi bánat megrázó dalával,
„Mint oldott kéve szétbull nemzetünk.”

S mégis a bánat sötét éjjelén át
Ó hogy világit a proféta hit,
Reményre kelve halljuk a madárkát,
A mint biztatja csüggött fiait,
Hogy a fiaknak lelkes énekekből
Erőt merítsen a nehéz beteg,
Hangzik az ige, mintha szállna égből
„Fiam, csak énekeljete!”

Elöl dalolt ő mig nem szárnyszegetten
A földre hullott, ajka néma lön
Beteg lett szíve a nagy küzdelemben
S ide vonult el fáradt szenvedőn.
Itt áll az emlék, márványkőbe vésvé
A költő arca, szenthely ez nekünk,
Es hangosabbá lesz szívünk verése,
Ha e szoborra száll tekintetünk.

Tekines le ránk az örök fény honából,
Láss szemünkben forró könnyeket,
Ó nézzed, a vibardult ősi házból
Boldog erős faj mint nevelkedett;
A szélhullt kéve összegyűjtve újra,
Ragyog a napfény oivad bánatunk,
S szent áhitattal zendül a lant hurja
A mint előtött most imádkozunk.

Hatalmas isteu, védje a magyarunk,
Ó hallgasd meg most dalunkunk dalát,
A mint a fényes boldog égi karnak
Elpanaszolja földi bánatát;
Elpanaszolja, mit a nép kiáltott,
E néppel együtt mit ő szenvedett:
Ugy a jövőben bizonynyal megáldod
E sok vihártól tépett nemzetet.

Tóth Aurél.

A nők fényüzése.

— Karr Alfonz. —

Sok levelet kapok egy és más tárgyban
miket Darázsaim eldöngögtak. Köztük legtöbb
a nők tulságos fényüzésére vonatkozik, mit az
utczákon szethurozolnak.

Néhány férj üdvözöl, bátorit, stb. Ha
van valami, a mit az ügy érdekében nekik
tanácsolhatnék, csak az volna, hogy ne ele
gyedjenek ebbe a dologba, mert mindent
elrontanak. Nem eléggé érdektelen felek, hogy
bírák lehessenek.

Nekem még csak megjárja, ki oly helyen
élek, hol a nő csak vasárnap huz cipőt
szoknyájá csak kevésbé ér a térdén alól; hol
a hajónadék áll: 1-ör nagyon szép hajból;
2-ör egy bárszony szalagból, rózsából, egy szál
jásmin, vagy őszi rózsából az évszak szerint
3-ör egy nagyon izletes alakú nagy szalma
kalapból a nap heve ellen.

Bizonyos nők nagyon mérgesek roám.
Azt mondják, hogy a férjek különben is nagy
sok megjegyzést tesznek, és zsémbesek
hátha még valaki indokokat keres fűsvénység
gükhöz! Szüntelen emlékeztetnek egy régi
opera szavaira:

Nagyon jól van a nőkkel,
Es rosszul a férjekkel.

S hozzá tesszik, hogy én nagyon jól vagyok
a — férjekkel!

Egy másik levél politikai bölcsészeti és
társadalmi szempontból tárgyalja a kérdést.

Ki akarjátok irtani a fényüzést? Hisz
ez egy előhaladott eszköz az ipar emelésére.
A helyett, hogy nagy ünnepélyesen krajczá
rokat adnánk a szegényeknek az utcán, szép

csipkéket vásárolunk, hogy a szegény valenczi
ai nők is megéljenek.

Nem, valóban én sem akarom számítani
a fényüzést. A gazdagok fényüzése a szegények
boldogsága. De a kicsinyek fényüzése
azokat még nagyobb nyomorba sodorja.

Van két barátom...

— Unalmas!

Ez föltevés. Tehát van két barátom; az
egyik százezer frank jövedelemmel, a másik
egy kis pénzügyi hivatalnok, vagy művész,
vagy magánzó, vagy legyen hát valamiféle
tanár. Mindketten ebédre hívtak. Bizonyára
nagyon leverőleg hatna roám, ha ez utóbbi
drága ebédet, finom borokat, újdonságokat
adna; olyan ebédet, mely a család további
ebédjeit az utolsó krajczára szorítaná a to
vábbi 15 nap alatt; oly ebédet, mely után a
házi ur és asszony csak nagy megerőteltéssel
mutathatnának megelégedett arcot és zavartalan
mosolyt.

Azt hinném, hogy eszem meg ezeket az
embereket. Az ilyen ember csak akkor adna
jó ebédet, ha izletes paszulyt és ürü zombot
fálalhatna élém, mert ezt legalább teljes ví
damsággal kísérhetné, s neje se volna gondok
kal terhelve.

Egy ilyen nagy ebéd után másnap reggel
a házastársak ily szavakkal ébrednek:

— Tegnap nagyon sokat költöttünk!
Aztán kedvetlenek, veszekednek, zsémbelnek
a gyermekekre minden kicsiségért, s hozzá tesszik:

— A nagyon unalmas volt tegnap.

— Utolsó regénye nem sokat ért,

— Látod, milyen ősz a haja.

— Te zsémbes voltál!

— Te pedig nagyon szórakozott.

— A krém nem sikerült; Margit kiállhatlan!

Mig ellenbeu arra következő reggel,

Borral használatba helyezett kedveltségűk öröme.

ományi raktára.
worth-féle
űjtőgépek.

th” gyűj-
és olajban
deti Clayton

STÁK
nélkül, vas-
ozók

polaj, gépszi-
ek, locomobil-
vegek, mano-
kender, gépé
a legutányo-

ARSA
nokában

N.
a 871. sz.
és).
(helyi vasut

aságl géppára
váltást, kazán-
át szakszerűen

ve. A rajztanári állásra a tanárkar három egyént ajánlott, u. m. Bikos Tibort, Ho-szu Lajost és ifj. Bosznai Istvánt. Közülük szavazottbbséggel ifj. Bosznai István alkalmasnak tartották. A filológiai két tanszékre beadott pályázatok közül egyszem felelve meg a kívánt feltételeknek, az egyházker. bizottság Püspök Úrat kérte föl, hogy a gym. tanárkarral egyetértőleg vagy helyettes, vagy segéd tanárokkal töltsék be ezen állomásokat. A vallás-tanári ideiglenes állomásra a tanárkar öt egyént ajánlott u. m. Török Imrét, Tóth Istvánt, Pataki Sándort, Módrá Imrét és Buday Jánost. Közülük szavazottbbséggel Török Imre alkalmasnak tartották a tanárul. — Örvényi Vilmos tanár úr lemondását azon véleményes javaslattal terjeszti föl a bizottság az egyh. ker. közgyűlésre, hogy a lemondás az illető tanár által kifejtését indokokból fogadtassék el, s a 41 évi működés után nyugalmába vonuljon tanár részére adásuk meg az általa kért végkielégítés, melyre nézve a bizottság által a törzs tanári alap fizetés — 600 frt hozatott javaslatba. A tanár-tanári állásra nézve egyelőre évi 700, két év múlva pedig 1000 frt fizetés és nyugdíj jogosultság mellett közelebb pályázatot fog hirdetni, mely pályázat alapján a t. évi szept. 24 re kitűzött egyházkerületi közgyűlés fogja megemlíteni ezen tanszék szabályszerű betöltését.

— Szökés a kórházból. A múlt éjjel Turcsányi Pál nevű végvártól fogoly, kit a kir. ügyészség ápolás végett a kórházba szállítottak, több ruha nemű, köztük egy másik betegnek minden ruhájával együtt éjjeli egy és két óra között megszökött. Turcsányi Pál rovatát előlétlen egén, ki már többször volt lopásért büntetve s most is lopás miatt volt vizsgálati fogságban, sőt ügyében a kir. törvényszék a tárgyalást e hó 12-ére már ki is tűzte, Turcsányi kére kerítés végett széles körű intézkedések történtek. Hogy a szökés kinek a vizsgálati anyaga miatt sikerülhetett azt a vizsgálat fogja kideríteni, mindenestre nagyon itt az ideje, hogy az új kórház felépüljön, ahol remélhetőleg hasonló esetek nem fognak előfordulni.

— A ref. zsinati képviselőket választó egyházközösség szavazatai a dunántúli ev. ref. egyházkerület bizottságai által jul. 23-án bontattak fel és számláltak össze. Az eredmény ez: világi rendes képviselőket megválasztották: Beöthy Zsigmond leg több szavazattal, Molnár Béla, Véghegyi Dezső, Darányi Ignác, Szabó Kálmán, Konkoly Thege Gyula; pótképviselőket Rácó Gyula Horváth Géza, Bóné Géza, Mórocz Kálmán, Kerkapolyi Károly, Bartalos István. Egyházi rendes képviselőket: Kiss Gábor leg több szavazattal, Csonka Ferenc, Vályi Lajos, Körömendy Sándor, Czike Lajos, Antal Gábor; pótképviselőket Begendi István, Gueth Sándor, László József, Rácó Géza, Juhász Pál, Szekeres Mihály. Rendes tanárképviseelőket: Sziágyi József, Révész Kálmán; pótképviselőket Szabostyán Dávid, dr. Vida László.

— Tokaj veszedelme. Az újabb hírek megerősítik azt a szomorú dolgot, hogy a filloxa, mely az ország annyit károsító szőlőjét tette már tönkre, most a tokaji világbíró szőlőket is megsemmisítéssel fenyegeti. Az egész Hegyalján csak Sátoralja Ujhelyen várnak az idén jó szüretet; de Tarcsal, Tokaj és Sárospatak már nagyon érzi a kegyetlen pusztítást. Talya, Mád és Tolcsa pedig jóformán egészen tönkre vannak téve. Emelkedik is a tokaji bor ára s nem sokára olyan drága lesz ez a kincs, hogy minden esőppjét arannyal fogják megfizetni.

— A Szt. György pusztán vasárnap történt verekedésről már tegnapi lapunkban megemlékeztünk. Most még pótlólag arról értesülünk, hogy mikor a csendősről a dologról értesült, rögtön a helyszínre sietett és a további vérengzést megakadályozta, azonban akkor már három áldozata volt a verekedésnek, kik a kapott súlyos sérülések folytán még a tett színhelyén meghaltak. A tetteseket a csendőség rögtön letartóztatta, azonban nem kísérték őket a kir. ügyészséghez, mert a törvényszék úgy intézkedett, hogy a vizsgáló bíró a helyszínre ejtse meg a vizsgálatot. Baróthy Béla törvényszéki vizsgáló bíró ma korán reggel Varga Géza törvényszéki és Hegedűs Pál járás orvos Winkler Márton törvényszéki írnok kíséretében ki is utazott a tanárra, a hol egyszersmind a három hullát felboncoltatta és a vizsgálatot fogantatja, minek utána a tetteseket a helybéli ügyészség fogházába szállíttatja be. Hogy a verekedés miből eredt azt sokféle képen beszélik, azonban a valót csak a vizsgálat fogja kideríteni. Az elfogottak száma igen nagy, állítólag hatvanan vettek részt a verekedésben.

— Igazságsügyi palota Nagyváradon. A nagyváradi törvényszéki épület régóta huzódó ügye végre elintéztést nyert. Az igazságszolgálat helyben hagyta a törvényszék épületének díszes átalakítását és az építészeti hivatalt már készíti is a terveket.

— A pircsi sor. A pircsior, mely tudvaleg a legélénkebb forgalommal bír, kivált heti vásárok alkalmából, szinte bír különböző speciáliskal. Ezek közé tartoznak a vett zöldséget vagy baromfit haza szállítani ajánlkozó nők és férfiak is. Derék rendőrségünk azonban rájött, hogy ezek között akadnak olyanok is, kik hivatásukkal visszaélve, tolvánlások követnek el részben a piacon, részben a házaknál. Ma a II-ik kerületi kapitányságnak sikerült a jó madarak közül

3-at elfogni, kik közül kettő bezárattott, egy pedig eltoloncoltatott.

— Konyárról. A múlt hó 30-án csütörtökön a konyári tagon hat és hét óra közt reggel Mandel Dezső lakásán a villám becsapott. Nevezett közvetlen a lakása előtt állott s az erős nyomás következtében, mintegy tíz percig önkívületlen állapotban volt. Midőn magához tért, borzasztó állapotban találta a lakást, mert a hálószoba, egy a mellékszoba valamint a konyha összes ablakai ki voltak törve, úgy szintén az ablakok belső és külső rámai is. A konyhában az összes edényeket összetörte s az épület falát tetemesen meg rongálta. Ugyanakkor Erdőháti Imre szatócsmabert a villám agyoncsújtotta, a mint az ekét fogta s még az ekevasat is szétrombolta. Nagy Lajos, egy másik szatócsmabert, tehen fekszik. A harmadik villámütés szintén a konyári tagon történt, mintegy hetven munkás közelében. Szerecséltenség azonban itt nem történt.

— Pusztító vihar Nánáson. A múlt héten H. Nánás felett nagy zivatar vonult el, a határban levő kereszteteket és boglyákat magával ragadta az ár. Egy esecsmót a szobába toltatott viz úgy a falhoz csapott, hogy életben maradásához nincs remény. A kár tetemes.

— Szomorú aratás lesz ezen a vidéken. — Tánccmulatság. A h. hadházi ifjúság által f. évi augusztus hó 8-án a csereerdőn játékonozó ez a zárkörű nyári tánccmulatság tartatik. A tiszta jövedelem a helyben felállított kisdedóvó javára fog fordíttatni. Belépti díj személyenként 60 kr. Kezdeté este 7 órakor. A mulatság kedvezőtlen idő esetén is megtartatik. A rendezőség.

— A hol a püspök is megtagadja a patronatusi kötelességet. Nekünk, akik a patronatus miatt két száz év óta perlekedünk, nem érdekelten a következő hírt: melyet Vácáról írnak. „A helybéli szolgabírószék közelebbről egy igen érdekes pörben lesz hivatalos dönteni a melyben Demka János veresgyházi plébános a plébánia jogainak képviseletében Schuster Konstantin váci püspököt pörli. mint a plébánia hegyurát. A pör tárgyat a plébánia, harminczöt méternyi fájáruka képezi, melyet embermelékezet óta a püspök raktározottatott el és szállíttatott be részletekben a plébánosnak, jelentkező bási szükségleteinek mérve szerint. A váci püspök két év óta megtagadta a raktározást és a fa beszállítást, a „Canonca Aisatio“-ra hivatkozva. Demka plébános most egy röpiratban tette közzé „Onigazol“-át. A váci egyházgyűlés papsága tesszül kíváncsisággal néz e pör kimenetelére elé.”

— Időjárás A magas Tátrában, mint lapunknak írják, az időjárás szintén végtelenül nedves, s alig mulik el nap, hogy óriási záporok ne zuhogjanak alá, amelyek a hegyekből szakadt folyamokat megárasztják és a legdonosabbban épült utakat is teljesen tönkre teszik. A magas Tátra imponans hegyesportyja csaknem szakadatlanul felhőbe van borulva s csak igen ritkán mutatja fenéges homlokát s a szokottnál kevesebb hőmérsékletet. A levegő hőmérséklete általában melegnek mondható s valószínűleg ennek lehet tulajdonítani, hogy a Tátra közelében levő fűrészd és nyaraló telepek aránylag sok vendég tartózkodik, s hogy a turisták közlekedése is elég élénk, jóllehet a Tátra oldalán végig futó s a csorbai tavat a béli barlanglignettel összekötő turista ut is sokat szenvedett e rossz időjárástól, amelyhez hasonlóra nem emlékeznek.

— Hajmunka. Ritka szép művészeti kivitelű hajmunka látható Csíkes Ferenc czeg-léd utcai fodrász üzlete kirakatában. A kép a hit, remény, szeretet allegorikus kifejeződését mutatja. A szép munkát az üzlet tulajdonosa maga készítette.

— Debreceni ingatlanok forgalma a kir. törvényszék mint teklekényvi hatóságánál f. évi július 25 től augusztus 1-ig. Özv. Kovács Ferencné Nagy Mária veszi Szilvási Istvánné Kaszás Zsuzsanna és társai házának fele részét 300 frtért. Duossy Juliánna veszi Geréby Fülöp honokkerti szőlője egyrészé 101 frt 25 kr. Tóth Mihály és neje Farkas Sára veszi Oláh Mihály és neje Kovács Zsuzsanna házát 600 frtért. Kovács György és társai veszik özv. Deszák Mihályné Gede Erzsébet újföldét 60 frtért. Nagy Sándor és neje Balla Juliánna veszik Egger Mária új földét 75 frtért. Id. Major János és neje Tö-mösvári Juliánna veszik Nagy Mihály és neje Vass Juliánna hatvan utcai szőlőjét 600 frt. Nagy Imre és neje Szilágyi Mária házát 3300 frtért. Ifj. Mike Ferenc és neje Bánai Mária veszik Boeskor József halápi 4 boglyás kaszálóját 2000 frtért.

Hortobágyi vasut.

Vége van a puszták ösköltészetének. A hatalmas szűz Hortobágy tágas téreit keresztül szeli a fűtőlve síkongva dübörgő vonat. Prűszkölő szörnyetegét soha nem látott a jámbor atyai hosszú, kampós végű botjára támaszkodva, melanchólikusan bámulja, a sok gavallér uri embert cipelő hosszú masinát. Makranczos jövéru csikó versenyt akar vágatni testes kollégájával, s ugyancsak szedi karsu lábait, hogy el ne maradjon. Hanem azért elmarad!

És sok miuden elmarad a puszták csöndes költészetéből — a civilizáció betette lábát és nyomon kergette a hagyományos poezist. Délibábas puszták csöndes vidéke,

elprűszkügi, elesikorogja a te melancholikus csöndességét az új idők roborog szörnyetege. De esérébe odahozza a civilizáció sok áldását, a közgazdasági élet józan, okos előhaladását, istápolja a gazdák érdekeit, akik azt hiszem szívesen feláldozzák a puszták romantikáját azért az anyagi haszonért, amit az új vasut fog hozni.

Jó Petőfi se énekelhetné már manapság, hogy Debreczentől Nagy-Hortobágy meszsze van, Debreczentől Hortobágyig szomjaztam.

Ha kijött volna, a megnyitási ünnepélyre aligha panaszkodott volna a szomjuság ellen. Küönösen ha beült volna a buffet kocsiába, ahol mi újságírók cselekedtük meg a közgazdasági bejáratát.

Sok mindenféle legényt szedtek össze az új vasúthoz bakternek. S a hegyről lekerült legények sehogyse tudtak megbarátkozni ezzel a nagy reugeteg síksággal. A mező-küvesdi bakter felesége ki is jelentette az úrnak hogy: Gyere haza innen, nincs itt hely!

Hej „Irigyli“ csárda nem irigykedhetez már semmire! Úgy lebontottak mintha ott se lett volna. Beleestél a vasut vonalába hát pusztulnod kellett. De még a Vinyó is utánad ment.

Vinyó, Vinyó — nem lesz neked se több Mignod!

Julius.

REGÉNY-CSARNOK

Egy becsületes asszony története.

— Regény 1 kötetben. —

Írta: R. P. O.

55.

(Folytatás.)

— Nem, felelé határozottan a megrögzött hódító titokzatos mosolyával, a ki már nem kérted a gyalázat sikerében. Midőn a nő imádoja előtt hangzatos, nagy szavak árjában zokogva vívódik, akkor török már a jég és még csak egyetlen hatalmas csapás az alkalmas pillanat hevében és meg van nyerve minden.

— Nem? kiáltá az iszonytól megdermedve, rőt villámokat cikázó tekintettel visszafordulva a nő, majd sebtében parancsoló, fenyegető hangon sziszegé:

— De akarom. Miklós tagadólóg rázta fejét, mindazon által meghökkenve kísérté a fenyegető pillantást, míg alig érthetően mormogá: hát kihívás akar ez lenni? Én rendületlen maradok, nem riaszt vissza.

— Szaporán kifelé üljetek csak be gyorsan, hogy még jobban meg ne ázzatok. Na ugyan jól néztek ki, meglátszik rajtatok, hogy minő rettegésbe tartott benneteket a menyői csatározás, ugymond a mit sem gyanító Pál, halvány, remegő nejt, kinek arcán ott állt a belső rombolások nyoma, gyorsan a kocsiá megítve.

— Anyánk ezer aggodalom között vár már benneteket, a gyermekek szegények pedig le nem csithatók, egyre az anyjuk után kiáltoznak, illetéknépen folytatá a jó Pál szokatlan bőbeszédűséggel.

A kocsi sűrű homálya elfedte előle a szemben ülők dultságát. Gyorsan haladtak tovább az ut megdagadt sarán keresztül.

XVI.

Otthon megérkezve Ilona az öröm sikolyával borult gyermekei fölé, könnytől csillogó arccal hosszan, lázasan csókolva, ölelve, dédelgetve őket, heves végtelen ömlengés között, míg azok teljes erővel kapaskodtak keblére, karjaiba megindító, hétéltjes örömlükben kedvesen sutogva: mama, édes mama, csak hogy megint a miénk vagy.

— Anyátok nagyon szeret, imád benneteket és a ti gyöngéd szeretetek megvédi őt minden rossz ellen. Erős véd pajzs az, melyen át a pokol ezerszeresen kísértő nyila nem hatolhat át, dadogá lázas elragadtatásában felsugározva a meggyötört, a megkínzott szegény nő, kit a heves indulatok nagyon is megviseltek.

A szegény asszony alig lézengett már, vértelen arcán eilerült halványaság megfélemlítő, roskadozó lábai alig bírták feltartani teste súlyát, fájt, nehéz karjai végre elérőtlenül lesiklottak a kedves, vidáman mosolygó úde kis angyal fökről, érezte, hogy fizikai ereje már végleg elhagyja, hogy feltétlenül pihenésre, zavartalan nyugalmora van szüksége, miszerint elernyed, ellankad, kimerült tagjaiba új életerő költözzék. Kibontakozott az érzélgős kicsinyek karjai közül, és ingadozva, roskatagon szobájába vándorzott, fájdalmas nyögések között néhol megkapaskodva az egyes butorokban, az ajtók nehéző függönyében. A melyen zaklatott aszszonynak alig volt ereje, hogy lerántsa magáról az átázott amazont, zás fekete fonatit rendetlen kuszált fűrtökbé beomlva hosszan leomlottak márványserű, tökéletes vállaira és tehetetlenül bocsátotta át magát a komorna kezének, a mint pedig egészen magára maradt, majdnem elaléltan rogyott össze a dívánon.

(Folyt. kov.)

Közgazdaság.

Reexpeditió a vidéki városokban. A debreceni kereskedelmi kamara több áru czikkre pl. gabonára, lisztre, szarvasmarhára kérelmezte multkorú közgyűléséből a re-expeditió

kedvezményeinek megadását Debreczen, Szatmár és Szolnok városokban: — Hasonlót cselekedett a nagyváradi kamara is, A váradiak kérvényére a kereskedelmi miniszter már megadta a választ. Erdemesnek tartjuk azt, mint minket is érdeklő, közölni, a mint következik:

„A n. váradi kereskedelmi iparkamara azon kérelemmel járult előm, hogy Nagyvárad részére a m. kir. államvasutak helyi díj szabásának IV-ik fejezetében kilátásba vett reexpedicionális kedvezményt a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara által megjelölt árucikkre engedélyezném. Ugyanazon időben a nagyváradi áuraktár részvénytársaság maga részére szintén reexpedicionális kedvezmény engedélyezéséért folyamodván a kamara, a m. kir. államvasutak jelentése szerint a folyamodó társaság kérelmét támogatta, különösen kiemelve, hogy a kérelem a fennforgó közgazdasági okokon kívül már azért is teljesítendő lenne mert, a társaság felvirágzására Biharvármegye és Nagyvárad városa érdeke szempontjából fontossággal bír. Míután a nagyváradi áuraktár részére kérelmezett reexpeditiót egyrészt a nagyváradi kamara javaslatára, másrészt azok körülményre való tekintettel is, mert nyilvános tárban való reexpeditió forgalmi és vasutüzleti szempontból mindenesetre előnyösebb, — hajlandó vagyok fontolóra venni, — ennél fogva felmerül az a kérdés, hogy a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara által magántarak részére kérelmezett reexpedicionális kedvezmény engedélyezése közforgalmi szempontokból szükséges és indokolt e akkor is ha már a nagyváradi piac részére az ottani áuraktár részvénytársaság utján, a kérdéses kedvezmény és pedig nemcsak a m. kir. államvasutak helyi díjszabásának IV-ik fejezete értelmében a m. kir. államvasutak beforgalmában, hanem a külföldi forgalmakban is rendelkezésre álland? Mielőtt tehát az elem terjesztett kérelmekre nézve határoznék, felhívom a nagyváradi kereskedelmi és iparkamarát, hogy a kérdést utjalg megfontolva azon különleges indokokat, melyek a reexpedicionális kedvezménynek magántarak részére léendő megadását javallának, tüzetesen világosítsa fel.”

Főszerkesztő és kiadó lap tulajdonos:

Vértesi Arnold.

Felelős szerkesztő: Vértesi Gyula.

Dr. BENEDEK IGNÁCZ

az összes orvosi tudományok tudora.

RENDEL d. e. 8-9

d. u. 2-3 óráig.

Szegényeknek ingyen.

Lakik: Szent-Anna-utca 2264. sz. a.

MED. UNIV.

Dr. SICHERMANN ADOLF

az összes gyógytudományok tudora

Massage gyógygymnastikai és orthopádiai (testgyógyászati)

rendelő helyisége: Debreczen Nagyu. u. 1708.

Rendelés egész nap. — Szegényeknek vasárnap délelőtt 8-10-ig ingyen.

Kávéház átvétel.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Csapó utcán, az iparegyesületi takaréks és hitelintézet mellett lévő

„Arany sas“ kávéházat

f. évi augusztus hó 5-én átveszem,

s ugyanaz nap

— BOKA SAMU zenekara —

közreműködésével megnyitom.

Főtörökvésem lesz kitűnő kávéházi italok, hideg ételek, jó borok, valamint pontos és mérsékelt árban kiszolgáltatás által m. t. vendégeim megleg dssét kiérdemelhetni.

Igyekeznü fogok, hogy kávéházam a kor kívánalmainak megfelelő helyet foglaljon el, és e tekintetben hivatkozom arra, hogy a „Hungaria“ kávéházban huzamosabb időn át mint főpiaczer általában megnyertem a n. é. közönség rokonszenvét és meglegedését.

Magamat a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlom, vagyok számos látogatást kérve mély tisztelettel

Winkler Mihály

kávész.

Czigarettázók!

A ki észszerűen cigarettázik, tudja azt, hogy a cigarettázásnál nemcsak a dohány, hanem a papír finomsága is mérvadó. Ezért, de még egészségé érdekében is ügyeljen minden cigarettázó, hogy a használandó papír finomsága minden kétélyt kizáró legyen. Telje megnyugvással és bizalommal használható a

Les dernieres Cartouches
Braunstein Frères
PÁRISI GYÁRÁBÓL, 68. BOULEVARD EXELMANS

való cigarettapapír, melynek kitűnő voltát tekintélyes bel- és külföldi tudományos férfiak ismerték el. Gyárunk folyton oda törekszik, hogy nemcsak egyformán finom, de mennyiségére nézve is mindig ugyanannyi papírt szállítson. Tapasztaljuk azonban, hogy a fogyasztók között sok félrevezetésnek van kitéve a vannak oly gyártmányok is, melyekre gyártók czégek névét kinyomni, a mit pedig a tisztaság és annak minőségét is leszállítják és Sőt oly gyárosok is vannak, kik a papírnak közdetben teljes lapszámaikat és annak minőségét is leszállítják és a mi kevesebb, silány papírt szállítanak. Ezekre utalván, bizvást hisszük, hogy minden értelmes cigarettázó a mi „Les dernieres Cartouches” jegyű árunkat fogja használni, mely évek óta bizonyult jobbnak, minden más cigarettapapírnál. Együttal figyelmeztetünk mindenkit, hogy papírosunk czimlapján czégtünk neve áll

BRAUNSTEIN FRERES

Cigarettapapírunk és hűveljeink gyári raktára Bécsben, I. Schottenring 25. sz. alatt létezik.

Kunz József és Társa

Budapest, DEBRECZEN, N.-Várad
KISTEPLOM-BAZÁR.

FRANCZIA BATIST

előnyös bevásárlás folytán rendkívül olcsó
Leszállított áron,

KIHÁZASITASI KELENGYE

teljes kiállításai,

vászon kész fehérnemű, divat, rövidáru

BUTOR SZÖVET, SZÖNYEG,

függöny, ágy és asztalterítő.

Paplan és mairác raktár

dus választékban, jutányosan szabott
árak mellett.

LYNOLEUM (parafa szőnyeg)

bizományi raktár

gyári áron.

Pike, triko, plüs

nyári paplanok

és mindenféle

FÜRDŐ CZIKKEK.

Haszonbérbeadás.

A néhai Marialaky Imre örökösei tulajdonát képező majorsági föld a rajta levő gazdasági épületekkel együtt a folyó 1891. évi október 1-től számított három évre haszonbérbe kiadó lévén, a haszonbérleti szándékozók felhivatnak, hogy folyó 1891. évi Augusztus hó 10-ik napján délelőtt 10 órakor a városi árvaszék hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen jelentkezzenek. Bővebb felvilágosítással addig is szolgál

Takács Ferenc
gyám.

Férfi chifon ingek

gallér vagy anélkül 1.50 kr.

A hirneves **SCROLL**-féle
cshifonból három minőségben
1.90, 2.20, 2.60.

Gallérok, kézelők, zsebkendők
minden árhoz.

HARISNYÁK,

urak, nők, gyermekek részére.

Napernyők, esernyők

legolcsóbb beszerzési forrása

Szabó Lajos fiai

cégnél Debreczen, Rózsátér.

„The Mutual”

new-yorki életbiztosító társaság.
Tiszán kölcsönösségen alapul. Részvénye-
sei nincsenek. Alapított 1843.

A világ legnagyobb és legelőnyösebb életbiztosító társasága és a legnagyobb biztonságot nyújtja. Összes biztosítéki alap 1891. január 1-én: 367 millió forintnál több. — Fennállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak 760 millió forintot meghaladó összeget fizetett ki, melyből mintegy 210 millió forint csupán nyereseményekre esik.

A kiváló előnyök, melyeket a „Mutual”-nál eszközölt biztosítás nyújt, kitérnek a következő kötvénypéldáeredményéből, mely szerint a nyeresemények a kötvény lejáratánál a biztosított összeget csaknem háromszorosára emelték.

1461-ik kötvényszám (nem tontina)	biztosított összeg	2,500.— dollár
Felhalmozott nyeresemények	4,981.— dollár	
1891. kifizetett	7,481.— dollár	
Ellenben összes díjfizetés volt	2,794,50 dollár	
Eszerint tiszta nyeresemény	4,686,50 dollár	

A „The Mutual” kötvényei 2 év után megtámadhatlanok és 3 év után nem válhatnak érvénytelenekké. Hadi kockázatot felette előnyös feltételek mellett (többnyire ingyen) fogadtatik el. Járadék biztosítások különösen jutányosak. Minden egyéb tekintetben ugyancsak ügynökségek elvállalására nézve is bővebb felvilágosítással készségesen szolgál a Magyarországi vezérigazgatóság, Budapest, Bécsi utca 5. sz.

Bosznay J. és Társa

czég Debreczen Czegléd-utca.

Tömeges bevásárlás folytán
rendkívül leszállított áron

ajánl nagy mennyiségű

Divatos női ruha szövetek

métere, **35, 40, 50, 65.**

Osikos és virágos voile,

métere, 40, 55, 70.

Batist, Atlaszszaten és toille

13 krtól kezdve.

Nagyválaszték: Férfi ruha szövetek, fehérneműek, nyakkendők, napernyők, esernyők, kötő, himző, horgoló pamutok és selymek, harsnyák, kesztyűk és futó szőnyegek.

Egyedüli raktár b.-csabai fűzők

Sarg Glycerin-fogkrème

A fogak szépsége

Rövid használat után mint fogtisztító szer nélkülözhetetlen.

KALODONT

egészségügyi
hatóság által
megvizsgálva

Utban igen czélszerű. Zamatosan frissítő.

Még a legkényesebb fogzománcnak is ártalmatlan.

U. i. Német, Franciaországban stb legjobb sikerrel bevezetve és az udvarnál, a legmagassabb körökben, ugyancsak a legegyszerűbb polgári házaknál használatban

Kapható a gyógyszerárakban, illatszerek kereskedésekben stb. 1 drb. 35 kr.

DEBRECZENBEN:

Rickl József Zelmos, Szentkirályi Tivadar Kun József és Varga Lajos uraknál.

Kerti lóozák, kerti butorok jégszekrények, tizedes mérlegek, kaszák

írásbeli jótálás mellett.

Valódi Fuchs-féle (rokás jegyű) szerszámok minden iparághoz
mezőgazdasági eszközök,
vas- és kátrány tető lemezek
legolcsóbb beszerzési forrása.

Képes árlap kívánatra bérmentve küldetik,

Tóth Gyula

előbb

Tóth Lajos és Társa

vaskereskedése DEBRECZEN, főpiacz városház sarkán.

